

SYTUACJA MIKRO, MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

Artur Mikulec
Urząd Statystyczny w Łodzi

Wprowadzenie

Przedsiębiorstwo – w polskiej statystyce publicznej zgodnie z obowiązującymi zasadami w statystyce europejskiej – jest to podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną.

Działalność gospodarcza jest to zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.

Przedsiębiorca jest to osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. **Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.**

Wprowadzenie

Klasy wielkości przedsiębiorstw w polskiej statystyce publicznej:

- **małe** przedsiębiorstwa (o liczbie pracujących **do 49 osób**)
w tym **mikro**przedsiębiorstwa (o liczbie pracujących **do 9 osób**),
- **średnie** przedsiębiorstwa (o liczbie pracujących **od 50 do 249 osób**),
- **duże** przedsiębiorstwa (o liczbie pracujących **250 osób i więcej**).

W prezentacji informacje dotyczące przedsiębiorstw ujęte zostały według liczby pracujących:

- 0-9 - **mikro**przedsiębiorstwa,
- 10-49 - **małe** przedsiębiorstwa (bez mikroprzedsiębiorstw),
- 50-249 - **średnie** przedsiębiorstwa,
- 250 i więcej - **duże** przedsiębiorstwa.

Wprowadzenie

Wyniki przedstawione w prezentacji pochodzą z następujących badań statystycznych:

- **SP** (roczne, 10 osób i więcej),
 - **F-01/I-01** (półroczne – 10-49 osób; kwartalne – 50 osób i więcej),
 - **SP-3** (roczne, do 9 osób),
- oraz z rejestru REGON.**

W prezentacji zamieszczono dane za lata 2016-2018 (roczne) uzupełnione wynikami bieżącymi za lata 2017-2019 (I-III kwartał) oraz danymi z rejestru REGON za lata 2017-2019.

Część 1: Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości (dane roczne)

Tablica 1. Liczba przedsiębiorstw

PRZEDSIĘBIORSTWA	Polska	łódzkie	Polska	łódzkie	Polska	łódzkie
	2016		2017		2018	
OGÓŁEM	2 013 364	126 210	2 077 027	126 803	2 150 288	129 188
w tym:						
do 9 osób (mikro)	1 937 250	121 409	2 004 288	122 311	2 078 742	124 824
10–49 (małe)	57 198	3 663	53 763	3 339	52 662	3 239
50–249 (średnie)	15 351	943	15 335	952	15 210	923

W 2018 r. łódzkie było 7 województwem w Polsce pod względem **liczby przedsiębiorstw** (ogółem, mikro, małych, średnich). **Najwięcej** jednostek aktywnie prowadzących działalność gospodarczą odnotowano **na terenie województwa mazowieckiego – 414 956.**

Część 1: Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości (dane roczne)

Województwo łódzkie miało **6,0% udział w strukturze przedsiębiorstw ogółem** (małe – 6,2%, średnie – 6,1%), podczas gdy w województwie **mazowieckim** aktywnie działalność gospodarczą prowadziło **19,3%** przedsiębiorstw ogółem (małe – 16,0%, średnie – 17,9%).

Największy udział w ogólnej liczbie przedsiębiorstw miały jednostki mikro – do 9 osób pracujących. W Polsce ich udział kształtował się od 95,9% w województwie podkarpackim do 97,4% w zachodniopomorskim, a w województwie łódzkim wyniósł **96,6%**.

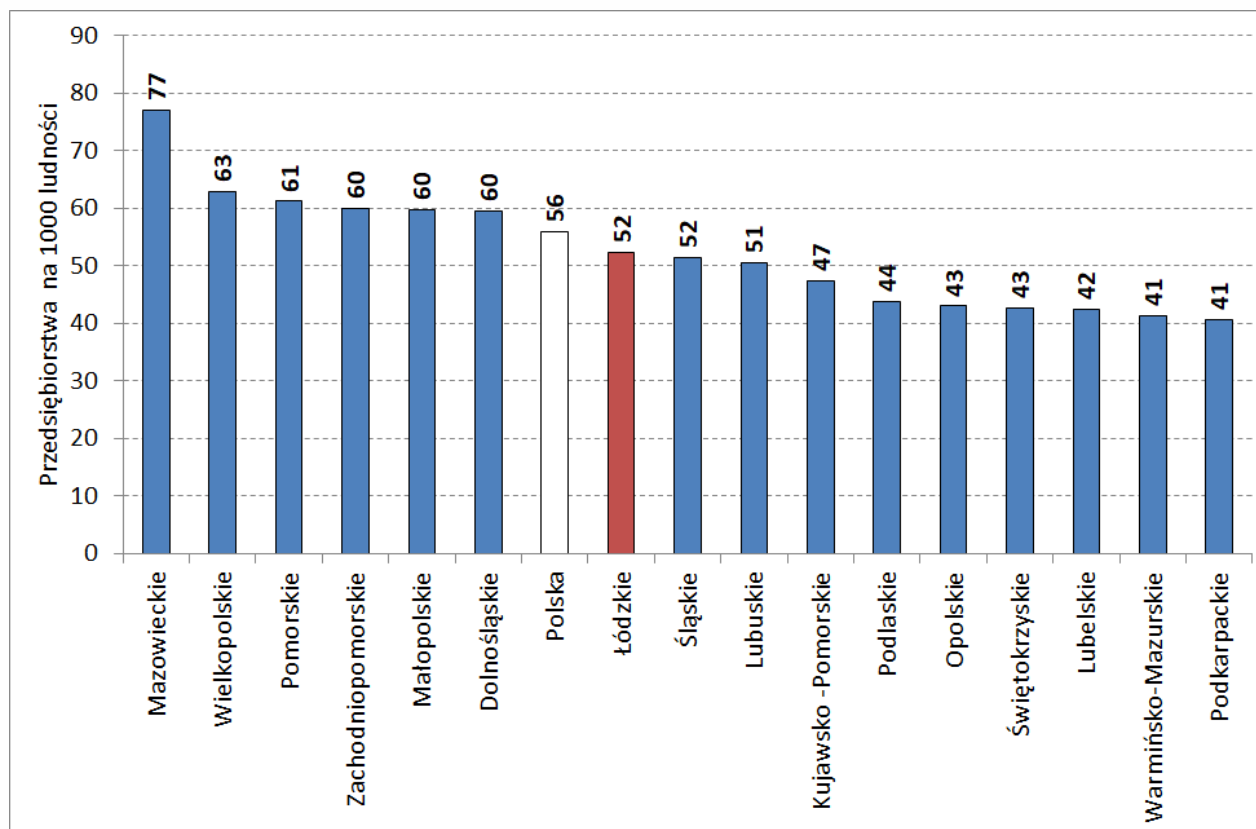

W latach 2016-2018 **dynamika liczby przedsiębiorstw ogółem w Polsce** wyniosła 103,2 (2017/2016) i 103,5 (2018/2017), a w województwie łódzkim odpowiednio **100,5 oraz 101,9**.

Część 1: Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości (dane roczne)

W 2018 r. pod względem liczby przedsiębiorstw na 1000 ludności łódzkie pozostawało 7 województwem w Polsce – 52 jednostki.

Wartości wskaźnika
natężenia
liczby
przedsiębiorstw na
1000 osób w wieku
produkcyjnym
(mężczyźni 15-64
lata, kobiety 15-59
lat) prowadzą do
takiego samego
wniosku:
mazowieckie – 123,
Polska – 88,
łódzkie – 84,
podkarpackie – 62.

Część 1: Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości (dane roczne)

Tablica 2. Liczba pracujących ogółem

PRZEDSIĘBIORSTWA	Polska	Łódzkie	Polska	Łódzkie	Polska	Łódzkie
	2016		2017		2018	
OGÓŁEM	9 692 168	576 520	9 860 278	580 604	9 999 944	584 426
w tym:						
do 9 osób (mikro)	3 861 975	247 046	3 985 620	251 756	4 075 325	253 650
10–49 (małe)	1 185 069	76 554	1 135 763	71 023	1 116 514	69 882
50–249 (średnie)	1 615 484	97 048	1 614 098	96 746	1 612 608	95 217

W 2018 r. Łódzkie było 6 województwem w Polsce pod względem liczby osób pracujących ogółem w przedsiębiorstwach. **Największa zbiorowość pracujących występowała w przedsiębiorstwach województwa mazowieckiego – 2 215 308 osób.**

Część 1: Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości (dane roczne)

Województwo łódzkie miało **5,8% udział w strukturze pracujących ogółem w przedsiębiorstwach** (małe – 6,3%, średnie – 5,9%), podczas gdy w województwie **mazowieckim** w przedsiębiorstwach pracowało **22,2%** osób (małe – 16,0%, średnie – 18,1%).

Odsetek osób pracujących w mikroprzedsiębiorstwach kształtował się od 34,5% w województwie mazowieckim do 51,6% w zachodniopomorskim, a w województwie łódzkim wyniósł **43,4%, tj. więcej niż w skali całego kraju – 40,8%.**

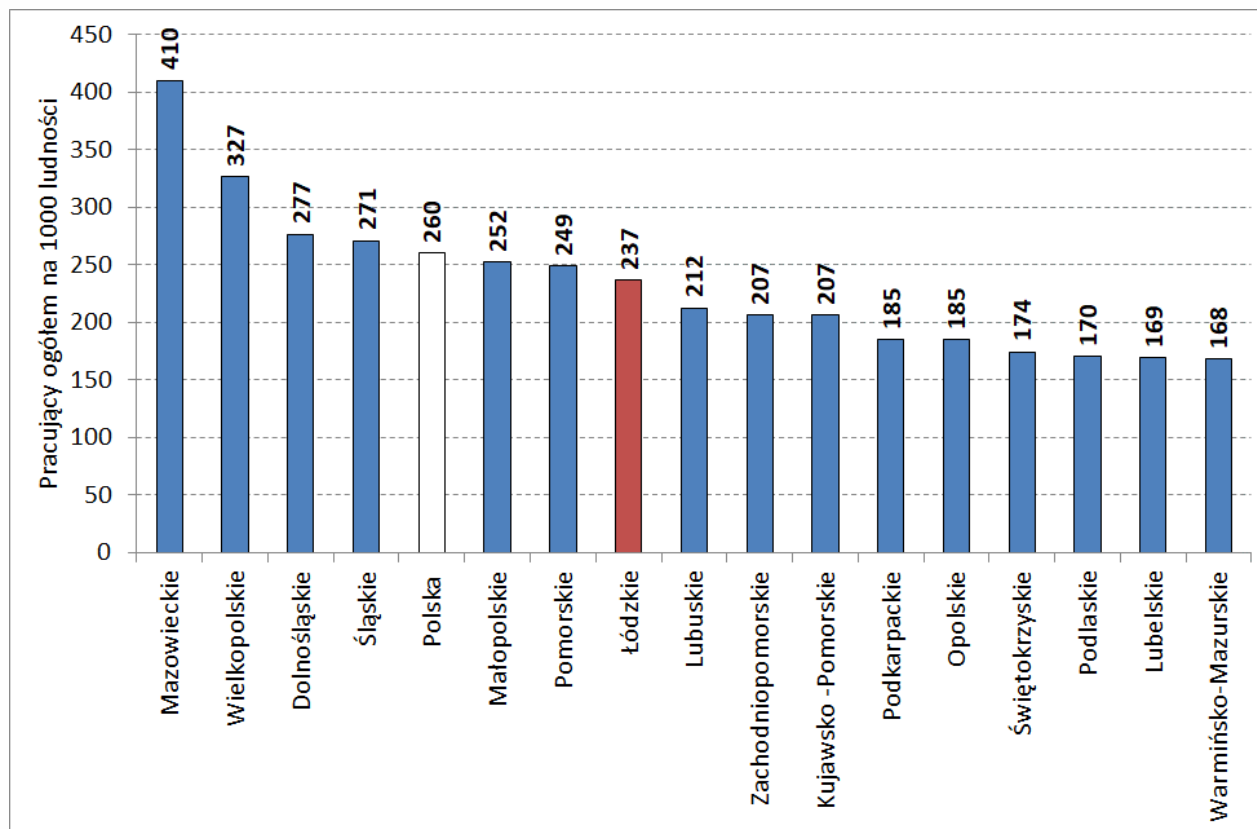

W latach 2016-2018 **dynamika liczby osób pracujących ogółem** wyniosła w Polsce 101,7 (2017/2016) oraz 101,4 (2018/2017), a w województwie łódzkim odpowiednio **100,7 oraz 100,7.**

Część 1: Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości (dane roczne)

Pod względem liczby pracujących ogółem na 1000 ludności łódzkie było 7 województwem w Polsce – 237 osób.

Wartości wskaźnika
natężenia
liczby pracujących
ogółem na 1000
osób w wieku
produkcyjnym
(mężczyźni 15-64
lata, kobiety 15-59
lat) prowadzą do
takiego samego
wniosku:
mazowieckie – 657,
Polska – 409,
łódzkie – 379,
warmińsko-
mazurskie – 257.

Część 1: Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości (dane roczne)

Tablica 3. Przychody ogółem (w mld zł)

PRZEDSIĘBIORSTWA	Polska	Łódzkie	Polska	Łódzkie	Polska	Łódzkie
	2016		2017		2018	
OGÓŁEM	4 227,4	201,4	4 572,7	214,6	4 955,7	230,5
w tym:						
do 9 osób (mikro)	948,1	49,7	1 044,4	54,6	1 176,3	60,7
10–49 (małe)	574,5	31,3	597,9	30,5	621,8	31,8
50–249 (średnie)	818,7	37,5	861,7	40,6	930,2	45,4

W 2018 r. łódzkie było 7 województwem w Polsce pod względem wartości przychodów przedsiębiorstw (ogółem, mikro, małych, średnich). **Największa wartość przychodów przypadała na jednostki województwa mazowieckiego – 1526,0 mld zł.**

Część 1: Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości (dane roczne)

Województwo łódzkie miało **4,7%** udział w strukturze przychodów **ogółem przedsiębiorstw** (małe – 5,1%, średnie – 4,9%), podczas gdy w województwie **mazowieckim** przedsiębiorstwa wypracowały **30,8%** przychodów ogółem (małe – 27,6%, średnie – 28,7%).

Odsetek przychodów wypracowanych przez mikroprzedsiębiorstwa kształtował się od 20,5% w województwie wielkopolskim do 37,6% w zachodniopomorskim, a w województwie **łódzkim wyniósł 26,3%**, tj. więcej niż w skali całego kraju – 23,7%.

W latach 2016-2018 **dynamika wartości przychodów ogółem przedsiębiorstw** wyniosła w Polsce 108,2 (2017/2016) oraz 108,4 (2018/2017), a w województwie **łódzkim odpowiednio 106,6 oraz 107,4.**

Część 1: Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości (dane roczne)

Przeliczając przychody na 1 podmiot (w mln zł) **łódzkie było 8 województwem w Polsce (wraz z kujawsko-pomorskim i małopolskim) – 1,8 mln zł** (max. w województwie mazowieckim – 3,7 mln zł).

Tablica 4. Przychody ogółem na 1 podmiot (w mln zł)

PRZEDSIĘBIORSTWA	Ogółem Polska	Warmińsko- mazurskie (min)	Łódzkie	Mazowieckie (max)
OGÓŁEM	2,3	1,3	1,8	3,7
do 9 osób (mikro)	0,6	0,4	0,5	0,8
10–49 (małe)	11,8	8,2	9,8	20,4
50–249 (średnie)	61,2	41,5	49,1	98,3
250 i więcej	606,2	342,6	458,8	896,8

Wskaźnik poziomu kosztów dla przedsiębiorstw województwa łódzkiego wyniósł 92,1% (mikro – 84,5%, małe – 92,9%, średnie – 95,4%), a w skali całego kraju wyniósł odpowiednio 92,7% (mikro – 84,6%, małe – 93,5%, średnie – 95,2%).

Część 1: Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości (dane roczne)

Tablica 5. Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego (w zł)

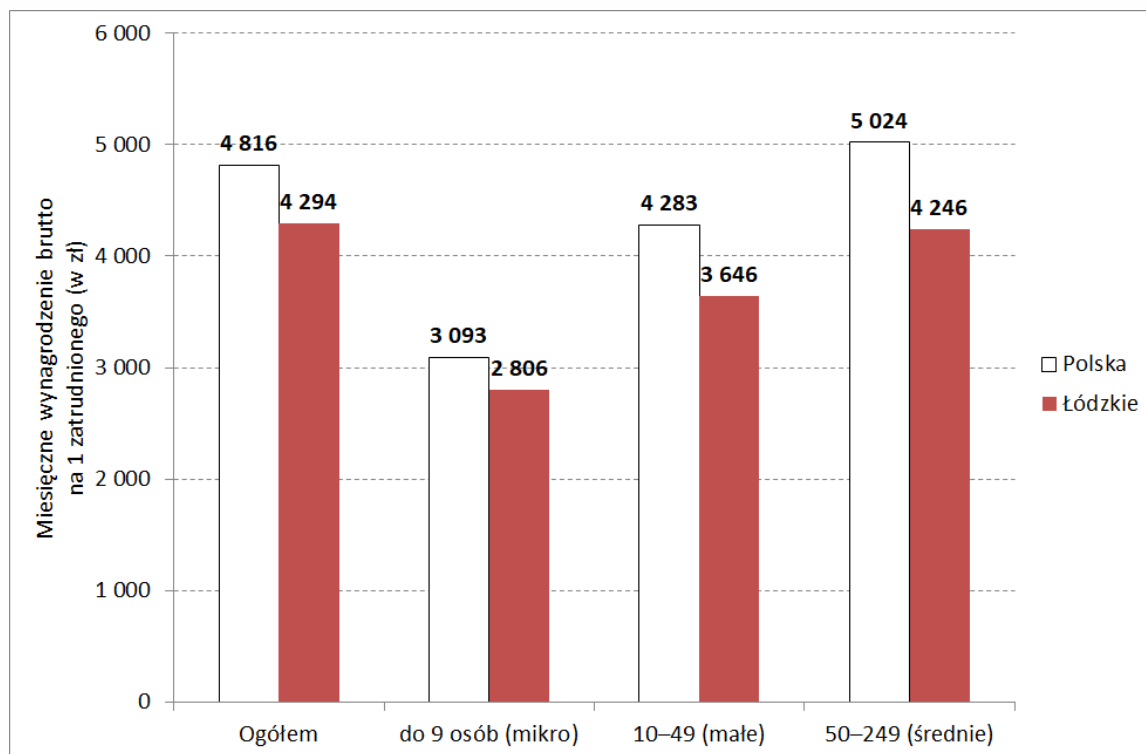
PRZEDSIĘBIORSTWA	Polska	łódzkie	Polska	łódzkie	Polska	łódzkie
	2016		2017		2018	
OGÓŁEM	4 182	3 712	4 454	3 954	4 816	4 294
w tym:						
do 9 osób (mikro)	2 616	2 343	2 822	2 543	3 093	2 806
10–49 (małe)	3 720	3 179	3 981	3 408	4 283	3 646
50–249 (średnie)	4 392	3 653	4 662	3 883	5 024	4 246

W 2018 r. łódzkie było 8 województwem w Polsce pod względem miesięcznego wynagrodzenia brutto na 1 zatrudnionego (ogółem, mikro) oraz 11 województwem pod względem miesięcznego wynagrodzenia brutto na 1 zatrudnionego (małe, średnie).

Część 1: Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości (dane roczne)

Najwyższa wartość **miesięcznego wynagrodzenia brutto na 1 zatrudnionego** (ogółem) występowała w przedsiębiorstwach województwa mazowieckiego – 5 988 zł, a najniższa w jednostkach województwa warmińsko-mazurskiego – 3 608 zł.

W latach 2016-2018 dynamika wartości **miesięcznego wynagrodzenia brutto na 1 zatrudnionego** wyniosła w Polsce odpowiednio 106,5 (2017/2016) oraz 108,1 (2018/2017), a w województwie łódzkim odpowiednio 106,5 oraz 108,6.

Część 1: Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości (dane roczne)

Tablica 6. Nakłady inwestycyjne (w mln zł)

PRZEDSIĘBIORSTWA	Polska	Łódzkie	Polska	Łódzkie	Polska	Łódzkie
	2016		2017		2018	
OGÓŁEM	163 841,8	13 059,8	172 978,2	11 752,0	198 638,6	12 679,7
do 9 osób (mikro)	24 092,4	1 105,3	26 694,2	1 429,9	38 754,3	1 149,0
10–49 (małe)	12 791,4	745,6	13 538,2	668,7	19 132,0	801,8
50–249 (średnie)	31 517,2	1 920,9	34 431,3	1 756,1	41 586,6	1 810,1
250 i więcej (duże)	95 440,8	9 287,9	98 314,5	7 897,2	118 735,1	8 918,8

W 2018 r. Łódzkie było 6 województwem w Polsce pod względem wartości nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw (ogółem).
 Największa wartość nakładów inwestycyjnych przypadła na jednostki województwa mazowieckiego – 65 751,0 mln zł.

Część 1: Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości (dane roczne)

Województwo łódzkie miało 6,4% udział w strukturze nakładów inwestycyjnych ogółem przedsiębiorstw (mikro – 3,0%, małe – 4,2%, średnie – 4,4%, duże – 7,5%), podczas gdy udział przedsiębiorstw z województwa **mazowieckiego** w strukturze nakładów inwestycyjnych ogółem przedsiębiorstw wyniósł **33,1%** (mikro – 26,4%, małe – 19,6%, średnie – 22,3%, duże – 35,8%).

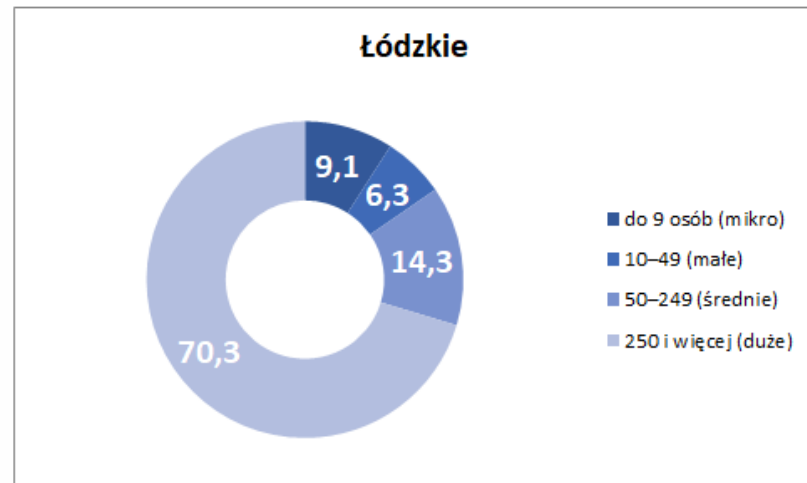
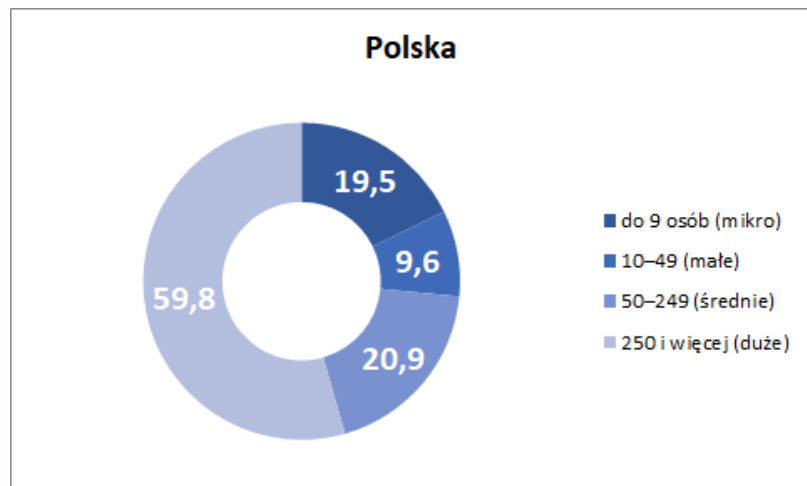

Struktura wewnętrzna nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw województwa łódzkiego pokazuje, że największy udział w nakładach miały jednostki **duże (70,3%)***, potem średnie (14,3%), mikro (9,1%) i małe (6,3%).

(*) Najwyższy udział wśród przedsiębiorstw dużych na tle innych województw (33,5%-70,3%).

Część 1: Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według klas wielkości (dane roczne)

W 2018 r. łódzkie było 5 województwem w Polsce pod względem wartości nakładów inwestycyjnych w dużych przedsiębiorstwach (250 i więcej).

W latach 2016-2018 dynamika nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw ogółem wyniosła w Polsce 105,6 (2017/2016) oraz 114,8 (2018/2017), a w województwie łódzkim odpowiednio 90,0 oraz 107,9.

Część 2: Wybrane dane o przedsiębiorstwach (dane kwartalne), na podstawie badania F-01/I-01

Tablica 7.
Wyniki finansowe
przedsiębiorstw
niefinansowych

– dane dotyczą
podmiotów
gospodarczych
prowadzących
księgi rachunkowe
i zobowiązanych do
sporządzania co
kwartał
sprawozdania
o przychodach,
kosztach i wyniku
finansowym,
w których liczba
pracujących
przekracza 49 osób
(średnie, duże)

PRZEDSIĘBIORSTWA	2017	2018	2019 (I-III kwartał)
<i>Polska</i>			
Przedsiębiorstwa objęte badaniem	17 852	17 711	17 365
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw	80,9	80,6	77,7
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	87,4	85,9	85,2
Wskaźnik poziomu kosztów	94,8	95,5	95,1
Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto	4,9	4,6	4,7
<i>Łódzkie</i>			
Przedsiębiorstwa objęte badaniem	1 070	1 055	1025
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw	77,9	79,4	77,1
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	88,1	80,9	80,6
Wskaźnik poziomu kosztów	94,5	95,2	95,6
Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto	5,9	5,3	5,2

Część 2: Wybrane dane o przedsiębiorstwach (dane kwartalne), na podstawie badania F-01/I-01

W 2019 r. (I-III kwartał) **udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto** w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w województwie łódzkim (77,1%) **był niższy** niż w Polsce (77,7%).

W 2019 r. (I-III kwartał) **wskaźnik poziomu kosztów przedsiębiorstw** w województwie łódzkim (95,6%) **był wyższy** niż w Polsce (95,1%).

W 2019 r. (I-III kwartał) **wskaźnik rentowności sprzedaży brutto** przedsiębiorstw w województwie łódzkim (5,2%) **był wyższy** niż w Polsce (4,7%).

Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto — relacja wyniku finansowego ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

Część 3: Wybrane dane o mikroprzedsiębiorstwach (dane roczne), na podstawie badania SP-3

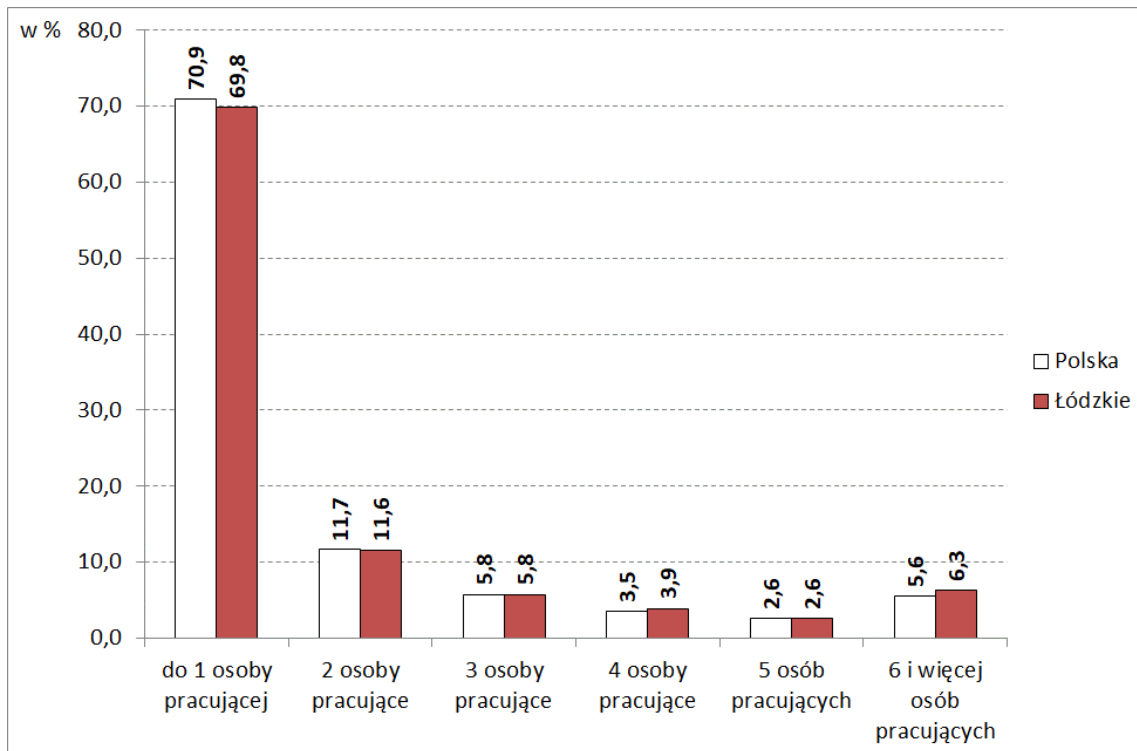
Sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw SP-3 - badanie reprezentacyjne dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób (mikroprzedsiębiorstwa).

Tablica 8. Liczba mikroprzedsiębiorstw według liczby pracujących w głównym miejscu pracy w 2018 r.

PRZEDSIĘ- BIORSTWA	Ogółem	Do 1 osoby pracującej	2 osoby pracujące	3 osoby pracujące	4 osoby pracujące	5 osób pracują- cych	6 i więcej osób pracują- cych
Polska	2 146 019	1 522 353	250 225	123 473	75 325	55 124	119 519
Łódzkie	128 526	89 762	14 900	7 423	5 022	3 386	8 033

W 2018 r. w Polsce udział jednostek, w których pracuje maksymalnie „1 osoba” w wyniósł 70,9%, a w województwie łódzkim udział tych jednostek wyniósł 69,8% ogółu mikroprzedsiębiorstw. (?)

Część 3: Wybrane dane o mikroprzedsiębiorstwach (dane roczne), na podstawie badania SP-3

Śląskie 67,8% – najniższy odsetek przedsiębiorstw o liczbie pracujących „do 1 osoby” wśród ogółu mikroprzedsiębiorstw województwa.

Mazowieckie 72,8% – najwyższy odsetek przedsiębiorstw o liczbie pracujących „do 1 osoby” wśród ogółu mikroprzedsiębiorstw województwa.

Część 4: Analiza danych z rejestru REGON

Tablica 8. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą

PRZEDSIĘBIORSTWA	2017	2018	2019	dynamika 2018/2017	dynamika 2019/2018
<i>Stan w dniu 31.XII</i>					
POLSKA	3 001 353	3 111 733	3 213 641	103,7	103,3
Łódzkie	180 512	184 936	190 261	102,5	102,9
<i>Nowo zarejestrowane</i>					
POLSKA	293 778	318 877	305 926	108,5	95,9
Łódzkie	17 210	18 003	17 737	104,6	98,5
<i>Wyrejestrowane</i>					
POLSKA	258 457	201 027	195 791	77,8	97,4
Łódzkie	15 934	12 724	11 624	79,9	91,4

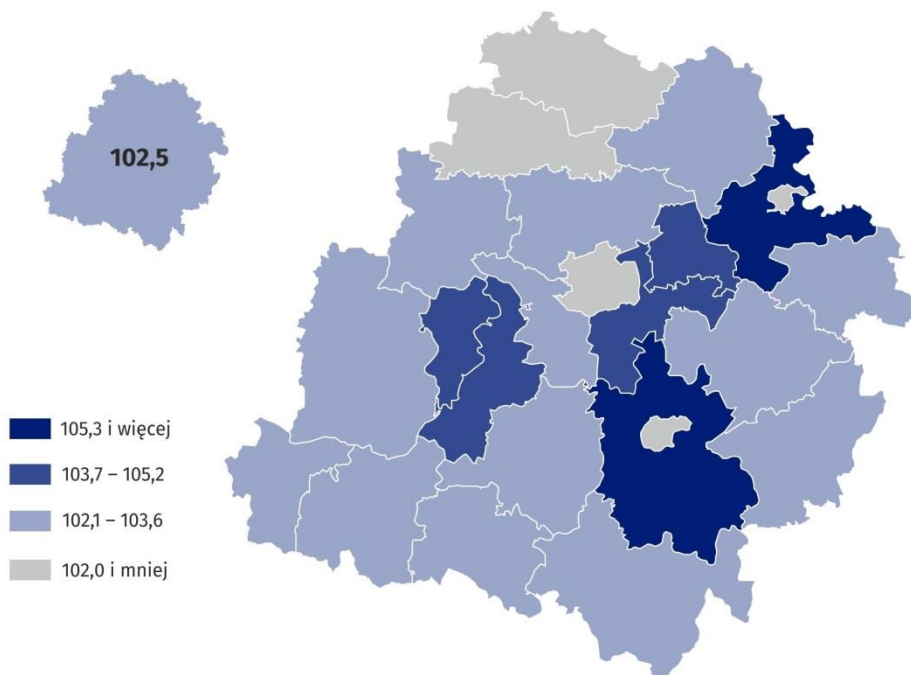
W 2018 r. łódzkie było 7 województwem w Polsce pod względem liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Województwo łódzkie miało około 6,0% udział w strukturze osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Polsce (6,0% w 2017 r., 5,9% w 2018 r. oraz 5,9% w 2019 r.).

Część 4: Analiza danych z rejestru REGON

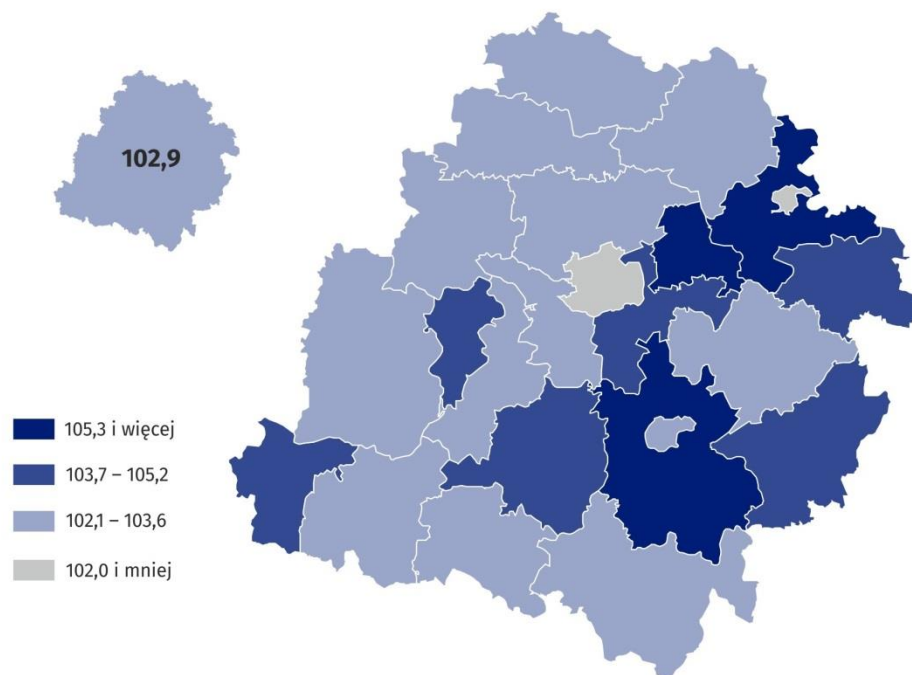
Mapa 1-2. Dynamika liczby przedsiębiorstw - osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą

2018/2017

Min: **kutnowski** – **100,9**, m. Piotrków Trybunalski – 101,0
oraz m. Łódź – 101,6
Max: brzeziński – 104,2, piotrkowski – 105,7
oraz **skierniewicki** – **108,5**.

2019/2018

Min: **m. Skierniewice** – **101,5**, m. Łódź – 101,6
oraz kutnowski – 102,3.
Max: brzeziński – 105,3, skierniewicki – 106,2
oraz **piotrkowski** – **106,4**.

Część 4: Analiza danych z rejestru REGON

Dynamika liczby przedsiębiorstw (osób fiz.) w województwie łódzkim – 102,5 (2018/2017) oraz 102,9 (2019/2018) była niższa niż w skali całego kraju, odpowiednio 103,7 i 103,3.

W poszczególnych powiatach województwa kształtowała się od:

- 2018/2017 – **od 100,9 w powiecie kutnowskim** do 108,5 w powiecie skierniewickim,
- 2019/2018 – **od 101,5 w m. Skierniewice** do 106,4 w powiecie piotrkowskim.

Na stan i strukturę liczby przedsiębiorstw (osób fiz.) mają wpływ m.in. **jednostki nowo zarejestrowane i wyrejestrowane – dodatnie saldo tych zmian w województwie łódzkim** w kolejnych latach wyniosło 1 276, 5 279 oraz 6 113 przedsiębiorstw.

Część 4: Analiza danych z rejestru REGON

Tablica 9. Analiza wskaźnikowa przedsiębiorstw

WSKAŹNIK	Polska	Łódzkie	Polska	Łódzkie
	2018		2019	
Tworzenia (wejścia)	10,6	10,0	9,8	9,6
Likwidowania (wyjścia)	6,7	7,0	6,3	6,3
Rotacji (obrotu)	17,3	17,0	16,1	15,9
Zmian populacji netto	3,9	2,9	3,5	3,3

Wskaźnik tworzenia (powstawania, wejścia) — odsetek przedsiębiorstw powstałych w danym okresie w stosunku do liczby jednostek z końca poprzedniego okresu.

Wskaźnik likwidowania (wyjścia) — odsetek przedsiębiorstw zlikwidowanych w danym okresie w porównaniu z liczbą jednostek z końca poprzedniego okresu.

Wskaźnik rotacji (obrotu) — suma wskaźników powstawania i likwidowania przedsiębiorstw (+).

Wskaźnik zmian populacji netto — różnica wskaźników tworzenia i likwidowania przedsiębiorstw (-).

Powyższe wartości wskaźników natężenia ukazują **lepszą sytuację na rynku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w skali całego kraju**, niż w województwie łódzkim.

Część 4: Analiza danych z rejestru REGON

W latach 2017-2019 najwięcej osób fizycznych **rozpocząło** działalność gospodarczą w sekcji:

- **handel; naprawa pojazdów samochodowych (G)** – odpowiednio 23,3%, 22,1%, 21,2% nowo zarejestrowanych ogółem,
- **budownictwo (F)** – odpowiednio 16,1%, 18,2%, 19,9% nowo zarejestrowanych ogółem,
- **działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)** – odpowiednio 10,3%, 10,6%, 9,8% nowo zarejestrowanych ogółem.

W latach 2017-2019 najwięcej osób fizycznych **rezygnowało** z prowadzenia działalności gospodarczej w sekcji:

- **handel; naprawa pojazdów samochodowych (G)** – odpowiednio 33,7%, 33,8%, 34,6% wyrejestrowanych ogółem,
- **budownictwo (F)** – odpowiednio 14,0%, 13,7%, 12,1%, wyrejestrowanych ogółem,
- **przetwórstwo przemysłowe (C)** – odpowiednio 10,0%, 10,9%, 10,9%, wyrejestrowanych ogółem.

Informacje dodatkowe

**luty 2020 – Działalność przedsiębiorstw
o liczbie pracujących do 9 osób w 2018 r.**

Główny Urząd Statystyczny,
Urząd Statystyczny w Łodzi

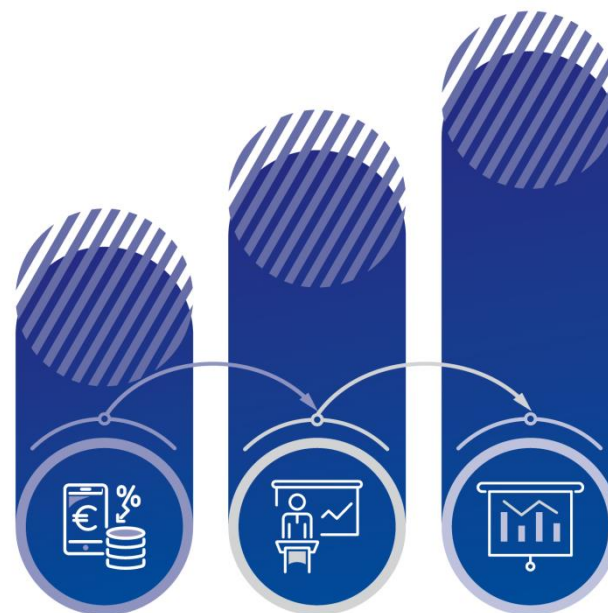

**marzec 2020 – Działalność przedsiębiorstw
niefinansowych w 2018 r.**

Główny Urząd Statystyczny

**maj 2020 – Wyniki finansowe podmiotów
gospodarczych 2019**

Główny Urząd Statystyczny

Więcej informacji na: **lodz.stat.gov.pl**

Urząd Statystyczny w Łodzi